

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városl. és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLET

Előfizetési ár:

Negyed évre. „ 2.—
Fél évre. . . „ 4.—
Egész évre . K 8.—

Egyes szám ára 8 fill.
Egy óra . . 70 fill.

Hirdetéseket a lap kiadó-
hivatala megegyezés szerint
felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

A „Vörös Kereszt” uttörői.

A különféle lapokban már igen sokat irtak a „Vörös Kereszt”-ről. A többek között a nemzetközi „Vörös Kereszt” alapítását egy francia hölgynek tulajdonítják, aki 36 társával betegápolóként a solferinói harctéren működött és a „Vörös Kereszt” jelvényt viselte.

Köztudomású, hogy a genfi konvenció 7. fejezetében a betegápoló személyzet jelvényeül fehér alapot határoztak meg vörös kereszttel. Már 300 évvel ezelőtt látjuk a vörös kereszt jelvényt azoknak a férfiaknak mellén diszelegni, akiket fogadalom kötött a betegápolási szolgálatra. Ugyancsak vörös kereszt kék mezőn címere a lellisi szent Kamillus alapította betegápoló-rendnek, amely rend alapítóját az egyház a felebaráti szeretet szeráfaként tiszteli s a betegek és kórházak védőjévé tett. A keresztény karitás e nemzetközi hősnének V. Szixtus pápa 1586-ban a vörös keresztet adta megkülönböztetésül minden más rendtől és társulattól e szavakkal: Helyén valónak

találom, hogy ruházatukban is különbözzenek a többiektől azok, akik a munkában is annyira különböznek másoktól. Noha a kammiliánus-rend vörös keresztje nem volt nemzetközi jelvénye a betegápolóknak, e rend működése mégis nemzetközi volt alapításától kezdve. Kamillus a vörös kereszt jelvényes fiait magánházakba, kórházakba, a harctérre, szóval mindenhol küldte, ahol betegek és sebesültek voltak.

Midőn 1588-ban Puzzoliban és Bajieban a spanyol hadsereg között gonosz betegség dühöngött, Nápoly alkirálya Kamillushoz fordult, hogy szerzetesei segítsenek katonáin. Azok közül, akiket Kamillus először elküldött, sokan haltak bele a ragályos betegségbe.

A 19. és 18. században Olasz- és Spanyolországban iszonyuan garázdálkodott a pestis. Mindenki menekült a biztos haláltól, csak a kammiliánusok maradtak és haláltmegvetően ápolták a pestisben megbetegedetteket. Szent Kamillus fiai közül akkor sok száz lelta a felebaráti szeretet vértanu halálát.

1595-ben Aldobrandinó herceg vezetésével a pápai sereg a mantuai

fejedelemség seregével Magyarországra jött és itt a mi seregeinkkel együtt Győr és Esztergom mellett a törökök ellen harcolt. Az olasz hadvezérek ekkor Kamillust kérték, hogy néhány szerzetest küldjön nekik betegápolóul. A Szent haladéktalanul küldött néhány miséző és laikus testvért és Trientig maga kísérte őket. Mielőtt távozott tőlük, e szavakat intézte hozzájuk: „A melleteket ékesítő vörös kereszt legyen eszköztök, amellyel mindenhol türelmet és önmegtagadást gyakoroltok. Fáradalmakat és kellemetlenségeket szívesen viseljétek, ha felebarátoknak használhattok.” Ezután utasításokat adott nekik kórházak, nyugvó-állomások berendezésére, kötöző és gyógyító szerek olcsó beszerzésére. A rend történetírója, Regisz atya közli, hogy szent Kamillus fiai Bécsben, Komáromban, Pozsonyban és Esztergomban alapítottak katonai kórházakat. A parancsnokok rendelkezésükre bocsátották a betegek és sebesültek szállítására szükséges katonákat. Kamillus, az igaz és nemes emberbarát nemcsak a betegek testét, hanem lelkét is ápolni, gyógyítani akarta, ő az egész ember javát akarta. Ezért

Háborús emlékek.

Irta Csukovits Sándor tanár.

— Az „Uj Élet” eredeti tárcája. —

Kenyereimnek javarészt megettem, ami a jövőbe nyulik még e földön küzdő életemből, a jó Isten különös adományának, jóságos ráadásának tekintem.

Egy hosszú élet becsületes munkája, sok szenvedése s kevés tiszta öröme után lelkem a csendes, békés nyugalom után sóvárgott. S íme, mire beköszöntött életem tele, egy borzalmas világháborúnak öldöklő szele széttépi békereményeim szálait.

De nem reményvesztett a szenvedésben megtört lelkem: lesz még diadalmas békéje a magyar nemzetnek, hisz, fiai önfelelődozóan küzdeni, tűrni és szenvedni s ha kell, a nemzeti becsületért meghalni is tudnak.

Láttam én e nemzetet lelkesedni, láttam szabadságáért a csatasíkra szállni s tanuja voltam néma szenvedésének: ez a nemzet fellángolásában s lelkes győtrő szenvedésében egyaránt fenséges volt.

S fcsnéges és becsületet öregbitő a Kárpátok szikláinál szilárdabb mostani hősiessége is.

S midőn a mostan dúló háborúban nemzetünknek hős küzdelme érinti lelkemet, felrajanak benne a múltnak emlékei.

Egy kép elevenedik meg lelkemben abból az időből, amidőn a magyar nemzet a maga szabadságának védelmére ragadott kezébe hősi kardot.

Midőn Kossuthnak fegyverre szólító hangja végigzúgott az országon, a mi falunknak csendes nyugalma élénk, forrongó mozgalommá változott. Megszervezték a nemzetőrséget. Atyámat, ki katonaviselt ember volt, bizták meg a nemzetőrök kiképzésével. Egyenruhájuk és fegyverük nem igen volt ezeknek a derék embereknek, de volt lobogó lelkesedésük. Harci próbájukat büszke bámulattal nézte a falunak nem hadviselő népe. S hogy a háborúnak a nehézségeivel is megtudjanak küzdeni, atyám nem egyszer vezette át őket a falu mellett széthúzódó mocsaras vizeken.

Sokáig csak ennyit látott a háborúból a mi népünk.

Az egészben természetesen nekünk, serdülő fiuknak, telt legnagyobb örömünk. Órákhozat elnéztük a gyakorlatozó öreg legényeket s nem egyszer felsőhajtott lelkünk: Istenem, csak nagyobb volnék!

A harc eseményeiről egyébiránt keveset hallottunk. Hiszen abban az időben még nem sürgöny- vagy messzebeszélő drótokon, hanem lomha szárnyon repült a hír. Embereink sem jártak a szomszéd falu határára túl. Nem hiába sóhajtott fel falunk érdemes kisbirája, midőn a község érdekében hivatalos küldöttséggel (bikát vásároltak) megfordult Sopronban s onnan más úton tértek vissza: Istenem, be nagy ez a világ!

Telt, múlt az idő, amidőn egyszer mégis csak meghallottuk, hogy a horvátok betörték országunkba, hogy Jellasich nagy seregével ott van már a szép Balaton partján s nagy hetykén hirdeti, hogy végigtáncoltatja lovát Magyarországon.

S jött újabb, örömet hirdető hír: Jellasichnak hetyke büszkeségét lelohasztotta a magyar vitézek diadala s a nagy vezér Bécs felé táncoltatja lovát.

Ekkor sujtott le falunkra egy háborus esemény csapása. Egy kis izelítőnek átvonult rajta a háboru vihara.

A falunktól nem messze néma tétlenséggel bámult a nagy messzeségbe egy rozoga malom. Nem igen akadt munkája, vagy talán gazdája bucsut mondott neki,

▼ Szalámit, sajtot, akácmézet, Pilseni Bürgerbräu-
sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb
▼ minőségben jutányos árban ajánl

Gruber János

csemegekereskedő

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám. ▼

alapította rendjét, amely papokat és laikus testvéreket egyesített.

A rend történetirója művében azt mondja, hogy a beteg és sebesült katonáknak semmi sem szolgált nagyobb vigasztalására, mint ha a kamilliánusok szolgálták ki és vezették, akik mint gondos anyák vették körül és a legnagyobb veszélynek tették ki magukat, ha sebesült segítéséről volt szó.

Midőn 1861. Aldobrandinó és a mantuai herceg seregei másodszor jöttek, hogy Ferdinánd főherceg fővezért segítsék, szintén a kamilliánusok működtek, mint betegápolók.

Az estei herceg meghívására Kamillus maga vezette övét Ferraraba, ahol a herceg az összes katonák ápolási ügyét reá bízta. E példát követte nemsokára a híres Farnese Sándor herceg, a németalföld és Spanyolország kormányzója, aki szülővárosába hitta őket. Nemsokára bő alkalmuk nyílt a betegápolásra, mivel a 30 éves háború és a pestis is kitört. 1630-ban 55 tagjuk halt meg betegápolás közben. Később a milánói kormányzó, a mantuai és toskánai hercegek is meghívták őket. Ezek között volt Grana Miklós atya, a későbbi rendi generális is, aki a monferratói harcokban és a kafalei ostromzár idejében állott egy vörös kereszt expedíció élén.

Az Aldringen parancsnoksága alatt s 80.000 emberből állott német hadseregnél is a kamilliánusok végezték a betegápolási tennivalókat. Rendházukat kórházzá alakították s ebben Aldringen maga is súlyos betegség után meghalt. Midőn 1625-ben Genua mellett számos harc folyt le, szintén a kamilliánusok nyújtottak segínyt a sebesült katonáknak. Ez időben haltak meg szentség hírében Coles atya Lotheringiából és Pelliconi atya, a

rend általános prokuratora, aki a spanyol flotta hajóján lett a pestis áldozata.

A 17. század közepe táján Spanyolországban, Portugáliában és Délamerikában telepedtek le. Ezekben az országokban is a betegápolás volt főhivatásuk. Kivált Spanyolországban tüntek ki a leridai útközvetnél, ahol több kamilliánus esett el a katonák oldalán. Ez idő óta a spanyol királyi ház nagy kegyben reszesítette őket.

A 19. század elején Spanyolország és a délamerikai köztársaságok közt lefolyt harcokban is nagy tevékenységet fejtettek ki. Calao ostrománál 1825-ben Roidl spanyol ezredes ellen szőtt összeesküvést fődöztek föl. 13 főbűnöst halálra ítélték. Mind a 13 bűnbánóan meggyónt Marieluse Péter kamilliánus atyánál, aki katonapap volt. Rodil, aki biztosítani akarta magát a tekintetben, hogy nincs-e még több összeesküvés ellene, Marieluse atyához fordult, hogy ez megmondja neki mindazt, amit ezek meggyóntak. A lelkész kötelességéhez híven hallgatott. Emiatt Rodil agyonlövete és holttestét a tengerbe vettette. Egy másik nepomuki János.

Azokban a harcokban, amelyeket Ausztria-Magyarország viselt Olaszország ellen, szent Kamillus fiai is résztvettek. Így a S. Luciai, Sommacampagnai, Rivoli, Pase rengoi és custozzai útközvetekben. Különösen kitüntették magukat a solferinói véres harcban, midőn 3 hónapig foglalatostkodtak a veronai, mantuai és cremonia kórházakban. Ferenc József királyunk Cordis követünk útján köszönte meg Bresciáni pater, a vörös kereszt igazgatójánál áldásos működésüket. A francia parancsnok is a kamilliánusoktól kért segítséget a Solferinónál megsebesült 500 katonája részére. Az 1866-ban Custozzánál lefolyt harcban is láttuk a kamilliánusokat, midőn a sebesülteket kötözték,

vigasztalták és fájdalmukat enyhítették.

A most dühöngő borzalmas háboruban, amelyben ugyyszólva Európa összes népei részt vesznek, a kamilliánusok megint tevékenyen közreműködnek a keresztény karitász gyakorlásában, midőn a mi és szövetségeseink beteg és sebesült hőseinek testi és lelki gondozását magukra vállalták és kórházakká átalakított rendházaikban ápolják,

A megyéspüspök a hadikölcsönről.

XI. számú körlevelében Fets er Antal megyéspüspök közli papságával a miniszterelnöknek a hadikölcsönről hozzáérkezett intézvényét és azután a következő meleg ajánlással szól a kölcsönjegyzésről:

Midőn az újabb hadikölcsönre vonatkozó felhívás küszöbön áll: ezen m. kir. miniszterelnöki intézvényt egész terjedelmében azzal közlöm a t. papsággal, hogy hazafias lelkesedésének teljes erejét kitartó buzgósággal fordítsa minden alkalmas helyen és időben arra, hogy az újabb hadikölcsön jegyzése úgy sikerüljön, amint hazánk szent ügye mindnyájunktól megköveteli.

A diadalmas béke kivívására s biztosítására mindnyájunknak minden tőlünk telhető áldozatra készeknek kell lennünk.

A jó Isten segítségével eddig megálltuk helyünket. De csak az koronáztatik meg, aki mindvégig kitart. Életünket és vérünket hazánkért, királyunkért, tűzhelyeinkért s oltárainkért! Hazug szó volna ez annak ajkain, ki mindezekért nem tudná áldozni vagyonát is. És a haza nem is ingyen, hanem kölcsönt kér fiaitól. Ki tudná megtagadni, ha van neki, s ha megérti, hogy miről van szó? Ezt a jó példaadással vezérelt megértetést méltán várja édes szenvedő magyar hazánk t. papságunktól, mely a hazaszereteten szent hagyományaként „nulli secundus“ kíván maradni mindenkoron.

A megyéspüspök egyuttal az egyházi tulajdont képező takarékbetéteket a kötményezés alól feloldotta, hogy azon takarékpénztárak útján, amelyeknél elhelyezve voltak, hadikölcsön-kötvényekbe fektethetők legyenek.

▼▼▼

hogy a lisztes zsák helyett a nemzeti szabadság fegyverét ragadja kezébe!

Egy csendes alkonyatkor, nem tudom, mi járatban, arra vetődött egy emberünk. Egyszerre csak valami neszt, majd emberi hangokat hall. Oda néz, hát majd eláll a szívverése, három horvát katonát lát, amint meglapulnak a malom oldalában. A szerencsétlenek, úgy látszik, elszakadtak a csapatjuktól s most étlén, szomjan bolyongtak az ismeretlen vidéken.

A mi emberünknek sem kellett több. Uccu neki, szaladt vissza a faluba s néhány bátor szellemű társának elbeszélte, hogy közelednek a horvátok, ő látott is néhányat a malomnál, azok bizonyára előőrsök lehetnek!

Az elfojtott lázas szenvedély és harci tűz, a hazáját és hazája szabadságát féltő hazafias érzés és az ellenségnek elvakult gyűlölete kitört erre embereinkből. Néhányan harcra készülten, lopakodva megjelentek a malomnál s elfogták a három embert ellenségét. A vak szenvedély nem ismert irgalmat, kegyelmet! Mielőtt atyám vagy a falu plébánosa beleavatkozhatott volna a dologba, a három áldozat ott pihent már a temető mellett ásott közös sírjában.

A vihar kitombolta magát, de utána nem tűnt fel a békehirdető szép szivárvány. Az emberek lelkén valami balsejtelem vett erőt, mindenki érezte, bizonyosra vette, hogy a három katona halála nem marad boszulatlan.

Teltek, multak a napok, hetek, sőt már

két hónap is eltűnt az idő forogtagában, de ellenséget nem láttunk.

Végre egy csendes éjjelen emberi hangok zaja hatolt be szobánkba s fénylő pontok jelentek meg az utcán. Atyám odament az ablakhoz, kinézett az utcára s tisztán látta a helyzetet. „Keljete fel, — szólt nyugodtan, — itt vannak a horvátok.“

Alig öltözködtünk fel, zörgettek az ajtón. Egy tiszt, kapitány lehetett, s két fegyveres katona lépett a szobába.

— Te vagy Gyorgyits Pál? kérde a tiszt atyámhoz fordulva.

— Nem én vagyok, felelé atyám nyugodt hangon, az odébb lakik.

A kapitány idegesen járkált fel és alá, miközben gyorsan beszélt.

— Mi mindent tudunk. Érted? Mindent pontosan tudunk. Ti megöltétek három testvérünket. Igen, megöltétek kegyetlenül s aztán pap nélkül dobtátok a sírba. Tudom, hogy neked nincs részed a dologban, nem tehetsz róla. Tudjuk, hogy kik voltak. Nézd, itt van a nevük. De bűnhődni is fogtok. Igen bűnhődni fogtok kegyetlenül! Add át a fegyveredet! Hm, nincsen? Át kell kutatni a szobát! fordult a két katonához.

Kereshetitek, gondolta atyám, jól rejtőzik a padláson!

— Látom, szép kardod van. Adjátok ide! Atyámnak tényleg szép kardja volt. Nekem különösen a kardbojt tetszett.

En eddig szepegve néztem a jelenetet. De most, ha félénken is, megszólaltam.

— Tiszt bácsi, ne vigye el a kardot, vagy legalább a szép bojtot hagyja nekem! A tiszt még csak most vett róla tudomást, hogy én is a világon vagyok. Komor tekintete megszelidült.

— A te fiad ez? Hm, bátor gyerek. Tetszik nekem. Hát fiam, én neked adom ezt a szép bojtot, érted? neked adom, de csak azon feltétellel alatt, ha édes apád követi a kardját s velünk jön!

— Vigyétek csak el a kardot, én hű maradok hazámhoz!

— Haza, haza, ez nem hazád, ez egy rebellis ország.

De mi majd rendet csinálunk. Igen, rendet csinálunk. Nincsen pálinkád? Nem szoktál inni? No seba, majd hoz a fiad. Bátor fiu, nem fél a katonáktól. Az ilyen jó fiukat nem is bántják. Itt van fiam egy huszas, hozz egy üveg pálinkát a zsidótól. Ne félj, nyitva van a boltja, most minden ház nyitva van.

En fogtam az üveget és a huszast, de nem nagy bátorsággal léptem az utcára. A falu tele volt katonasággal. Legtöbben állottak a kivilágított plébánia előtt. Az egyik tréfából rám kiáltott: Megállj! Ki vagy? Mire én ledobtam az üveget, meg a huszast is s bátor fiuhoz nem illő módon szaladtam haza. A kapitány jót nevetett az eseten s én megvigasztalódva szundikáltam el.

Másnap halottuk, hogy a legszomorúbb éjjele a szegény plébánosunknak volt. Őt is felzavarták nyugalmából s elég durván

Világháború.

Az egész vonalon menekül az orosz. — A Pilica vidékéről is visszavonul az ellenség. — Már a San mögé huzódnak a menekülők. — Przemysl köré fonódik a gyűrű. — Az oroszok Délkeletgaliciában támadással próbálkoznak. — Szavlenál még áll a harc. — A nyugati harctéren a francia támadások kudarcot szenvedtek. — Az olasz kormány megbukott.

Höfer jelentése.

Hivatalos jelentés. Budapest máj. 14.

Az ellenség visszavonulása Orosz-lengyelországban tovább tart és az eddigi Pilica-arcvonal szakaszaira is áterjed.

Woyrsch és Dankl parancsnoksága alatt álló szövetséges seregek Piotrokowtól keletre egészen felső Visztuláig üldözik a visszavonuló ellenséget.

A szövetséges csapatok megvetették lábukat a Kielcétől északkeletre fekvő hegyvidékeken.

Középgaliciában az oroszok József Ferdinánd főherceg serege elől a Sanon át vonulnak vissza.

Boroevics és Böhm Ermolli hadseregeinek éle elől Dobromil és Stavr-Sambor vidékéről északkeleti irányban hátrálnak. Csapataink utóvédharcok közepette elérték Dobromiltól és Stavr Sambortól délnyugatra fekvő magaslatokat.

Az általános előnyomuláshoz csatlakozott most már a Linsingen vezette szövetséges hadsereg is, amely Turkán és Skolen át tör előre.

Délkeletgaliciában a csata tart. Nagy orosz erők Obertinen tul egészen Sniatyntól északra és Quachalaig nyomultak előre,

Höfer, altábornagy
M. S. a vezérkari főnök helyettese.

A német vezérkar beszámolója.

A nagy főhadiszállás jelenti: Berlin, máj. 14.

Nyugati hadszíntér:

Az angolok Ypern előtt ujabban nyert arcvonalunk ellen intézett erős támadásai az ellenség súlyos veszteségei mellett megheiusultak.

Menin-yperni uton Hooge irányában további tért nyertünk.

Loretto magaslaton és Arrastól északra a nap aránylag nyugodtan telt el. Az ellenség nagyobb támadásokat nem intézett.

Carencynak ellenség által való elfoglalása alkalmával veszteségünk hat-hétszáz ember volt.

Az ellenségnek az a további támadási kísérlete, hogy Berry au Bactól nyugatra elfoglalt árokrészt tőlünk ismét visszavegye újlag megheiusult.

A Maas és Mosel között egy ellenséges támadás Bois de Pretreben állásunk előtt tüzelésünkben összeomlott.

A Hagenautnál leszállásra kényszerített francia kétfedelűnek utasait elfogtuk.

Keleti hadszíntér:

Szawle mellett a harcok még tegnap sem értek véget.

Niementől északra alsó Dubisa mentén éjjeli támadás alkalmával nyolcvan foglyot ejtettünk. Prasznyztól nyugatra első turkesztáni hadtest egyes részei négyszeri sikertelen roham után elülső árkaikig jutottak, este azonban ismét mindenünnen kivertük. Súlyos veszteségeket szenvedett 120 embert elfogtunk.

Délkeleti hadszíntér:

Mackensen vezérezredes hadseregeinek előcsapatai Przemysl előtt és az alsó San balpartján állanak. Jobbról és balról csatlakozó szövetséges csapatok folytatják az üldözést egyrészt Dolina—Dobromil irányában, másrészt pedig a Visztula-menti Polainec Kielce irányában.

Az oroszok Kielcétől Pilicáig (Inow-

lodzig) terjedő állásaikat nem tudták tartani és kelet felé gyorsan visszavonulnak.

M. S. Legfőbb hadvezetőség.

Megbukott az olasz kormány.

Budapest, május 14. A Salandra kormány arra való tekintettel, hogy a nemzetközi politika tekintetében jelenleg is a súlyos helyzetben irányelvekre nézve hiányzik a pártok alkotmányos megegyezése és hogy nem bírja az összes pártok helyeslését, melyet a helyzet megkívánna, beadta lemondását. A király a döntést fenntartotta.

Az összes politikai körökben Salandra kormány lemondásának tényében a helyzet igen nagy foku enyhülését és javulását látják.
M. S.

Hirek.

Személyi hírek. Fetser Antal megyéspüspök Nagykárolyról hagyatékai ügyben Nagyváradra utazott, honnan előreláthatólag a jövő hét elején jön vissza székvárosába. — Hajdu Tibor dr. pannonhalmi főpát tegnap ideérkezett Weber Jácint jószágkormányzóval a rendház és főgimnázium inspicálása végett.

Kitüntetés. Gósy Géza, a 13. cs. és kir. tüzérhadnagy, a vármegyei főügyész fia, ki a háboru kezdete óta számos ütközetben vett részt, az ellenség előtt tanusított bátor magatartásáért a szignum laudiszt kapta.

Előléptetés. Cserich Ferenc a repülőosztaghoz beosztott hadnagy főhadnaggyá lépett elő.

Egyházmegyei hír. Fetser Antal megyéspüspök a következő személyi változásokat rendelte el az egyházmegyében: Zachara Gyula mezőörsi segédlelkészt Kisbérre, Nagy Sándort Gyarmatról Mosonszentmiklósrá, Viola Mihályt Babotról Gyarmatra helyezte. Az ujmisések a következőképpen disponáltattak: Pethő Nándor Babotra, Gyulay László Mezőörsre, Szeli Imre Felsőgallára, Szalai Géza Mosonszolnokra, Farkas István Halásziba.

Uj segédorvos-helyettesek. A király Szász László egyéves önkéntes orvost a 48. gyalogezredben és Székely László egyéves önkéntes orvost a 76. gyalogezredben tartalékos segédorvoshelyettesekké nevezte ki.

Esküvő. Mester Sándor vasuti forgalmi tiszt f. hó 12-én esküdött örök hűséget a dóm-templomban Klimesch Irmának.

Kitüntetett honvédjeink. A hadsereg főparancsnoksága az ellenség előtt tanusított kiválóan vilmez magatartásuk elismerésül Székely Vilmos 18. honvéd-gy.-e.-beli törzsőrmesternek az aranyvitéségi érmet, Varga István 18. honvéd-gy.-e.-beli és Grötschl Mihály 18. népf. gy.-e.-beli szakaszvezetőnek a II. oszt. ezüst vitéségi érmet adta.

Értesítés. A Főoltáregyesület t. tagjait értesítjük, hogy a legközelebbi ülés határidejét külön közölni fogjuk. Az elnökség.

Közigazgatási ülések. A vármegye legutóbb tartott közigazgatási ülésén, amelyen Baán Endre dr. főispán elnökölt s Esterházy Miklós herceg is jelen volt, Hajas Antal alispán terjesztette elő havi jelentését, amely ezuttal különösebb mozzanatokot nem tartalmazott. Tárgyalták Kópháza község iskolaügyét és megsemmisítették a községi képviselőtestület ama határozatát, amely szerint a község abban az esetben, ha az iskola felekezeti jellege továbbra is megmarad, a szubvenció folyósítását f. évi

bántak vele. Órákon át zaklatták, hogy mért nem temette el keresztény emberekhez illően társaikat? Hiába esküdözött szegény, hogy ő bizony megadta volna a végtszetséget a három áldozatnak, ha nem hantolták volna el őket olyan gyorsan. Ő bizony ártatlannak érzi magát az egész dologban.

Még az éjjel összefogdosták a tetteseket s láncra verve őrizet alá helyezték. Majd kihirdették, hogy délután lesz szerencsétlen társaiknak ünnepélyes temetése, ott legyen a falu népe!

Még a délelőtt folyamán kiásták a hullákat s a templom előtti téren ravatalra helyezték. Elgondolhatjuk, hogy milyen kellemetlen büzt terjesztettek a majd három hónapos hullák.

A délutáni temetésnél én voltam az egyik ministráns. Szegény plébánosunk nagyon megtörten végezte a szertartást.

Mi legalább befoghattuk zsebkendőnkkel az orrunkat s így még sem éreztük annyira a büzt, de ha ő nyúlt zsebkendőjéhez, a mellette lépkedő két katonára ráütött fegyverével a kezére. . . .

Ilyen temetés sem lesz többé falunkban. A horvát sereg nem maradt sokáig a falu nyakán. Különben a katonák elég szépen viselkedtek, nem garázdálkodtak, nem raboltak és erőszakoskodtak, csak éppen élelmezni kellett őket, no meg csapra verték a plébános úr boros hordóit.

Amikor elvonultak, magukkal vitték a bűnösöket, meg a szegény plébánost.

Akik nem ismertek irgalmat az ellenséggel szemben, maguk sem találtak irgalomra.

A plébánosunk eleinte Pozsonyban szenvedett fogságot, majd a győri püspök büntető keze alá helyezték. Midőn ránehezedett nemzetünkre az elnyomatás szenvedése, a plébánosunk visszatérhetett hívei közé. Meggyötört lélekkel tért falujába. A szomorú temetésről és szenvedéseiről soha egy szót sem szólt.

Az áruolt is elérte Isten büntető keze: nehéz nyavalyába esett, örvöngött szenvedésében s midőn a halál megszabadította kínjaitól, nem volt ember, aki megsíratta volna. Ez volt falunknak egyetlen háborus eseménye, de ennek emlékének is fájdalmas érzés száll lelkemre. Azóta sok minden megváltozott. Sokáig élvezték a béke áldásait s most újra szenvedjük a háború csapásait. De ebben a háborúban már horvát testvéreink hősi vitézséggel küzdenek oldalunkon a közös szláv ellenség ellen.

*

Itt elhallgat a beszélő ajka, pedig én szeretettel csüngök rajta, mert ezen a világon ő áll legközelebb lelkemhez. Áldja meg az Isten mind a két kezével s engedje neki megérnie, hogy unokái diadallal térjenek vissza a harctérről s ő még évekig élvezhesse a béke áldásait!

április 1-ével megtagadja. — A vármegyei főorvos a megye közegészségi viszonyait kielégítőnek mondta. Ragályos betegségek csak sporádkusan léptek föl. Tifuszeset 14-et jelentettek 13 községben, hármát halálos kimenetellel. A járványt sebesültek hozták, elterjedését a gyors óvintézkedések megakasztották. — Schwetz Vilmos kir. tanácsos, tanfelügyelő a szünidei gyermek-kitelepítésekről referált és egyúttal jelentette, hogy a vármegyei tanítói karból 14 halt hősi halált, ill. került hadifogságba. — A m. kir. államépítészeti hivatal főnöke jelentése szerint utaink türelhető állapotban vannak, a kereskedelemügyi miniszter az utak költségelőirányzatát jóváhagyta, s a fraknói ut építésének vezetésével K u t a s s y József főmérnököt bizta meg. Az utépítésnél közreműködő foglyokat a somorjai fogolytábor bocsátja rendelkezésre.

A városi közigazgatási ülésen főleg a szokásos havi jelentések fölolvása történt. Tárgyalták még ezeken kívül Nagy Sándor és Palkovics István után fölmerült betegápolási költségek ügyét, amelyekre vonatkozóan Navratil Nándor dr. főjegyző azt indítványozta, hogy ezeket az összegeket az országos betegápolási alap terhére írják a főnforgó rendkívüli körülményekre való tekintettel. — Schwetz Vilmos kir. tanfelügyelő indítványára a köhidi fegyház-telepen a német nyelv tanítását rendelték el heti 2 órában.

A vak katonák részére lapunk felhívására újabban a következő adományok folytak be: Ményi Ferenc hgi. tan. Kismarton 20 K, Hirt Irénke Bük 2 K, öz. Spach Nándorné 2 K, öz. Strobl Ferencné 2 K, Grész Ödön tanár 2 K, öz. Dobrovits Sándorné 1 K. Az elesettek özvegyei és árvái javára Dobrovits Sándor tart. tüzérhadnagy 2 K. A már kimutatott 213 K 40 f. együtt befolyt összesen 244 K 40 f.

Meghalt a przemysli püspök. Przemyslben f. hó 12-én meghalt Pehovics Konstantin görög-katholikus püspök.

A rokkant munkások egyesületének közgyűlése 1915. évi május 16-án délután 2 órakor az egyesületi helyiségben lesz megtartva (Korona vendéglő) a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. A fiók tisztviselőinek évi jelentése. 3. Az országos központ évi jelentésének ismertetése. 4. Esetleges panaszok, indítványok. 5. Választások: 2 alelnök, 1 pénztáros, 2 ellenőr, 8 választmányi rendes és 6 póttag választása. 6. Indítvány az egyesület államosítása végett. 7. Elnöki zárószó. Az ülésen ezúttal is Wosinszky István dr. ö. r. gróf fog elnökölni.

Felhívás. A polgármester felhívja azokat a polgárokat, akik szivesek voltak hadikölcsönkötvényeik átengedését a köz-kórház építésének céljaira kilátásba helyezni, hogy azokat folyó évi május hó 31-éig a város központi pénztárába beszolgáltatni sziveskedjenek.

Pályázati hirdetés. A m. kir. hovédelmi ministerium 95210/24/915. sz. rendelete folytán közhírré tesszük, hogy báró Wüllersdorf-Urbair Bernát altengernagy által két szegény beteg tengerészkatona segélyezésére létesített alapítvány kamataiból 140-140 korona kerül kiosztás alá. Felhívjuk mindazokat, akik erre igényt tartanak, hogy a szükséges igazoló okmányokkal kellően felszerelt pályázati folyamodványaikat folyó 1915. évi július hó 1-ig a trieszti cs. és kir. hadi tengerészeti ker. parancsnoksághoz nyujtsák be. A közelebbi feltételek f. 1915. évi június hó 15-ig a városi iktató hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők. A város tanácsa.

A vidék. A városiak most sóvárgó szemekkel tekintenek a vidék felé, tejjel-mézzel folyó kánaánt sejtnek a város határán túl. Részben nem csal sejtelmük, mert a termelőnek mindene megvan, amit szeme, szája megkíván. Mindezt azután érintetlenül a városba viszi. A piacon megvehető a turó és tejfel, de a faluban csillogó aranyakért sem kapható ilyesmi. Krumplit adnak el, de óvatosan, kezttyűs kézzel kell bánni a kapzsi atyfiakkal, hogy 14 fillérről többet ne kérjen egy kiló „életelixirért”, (ennek nevezhető most a krumpli.) Hust pl. hetenkint csak kétszer mérnek ki, 4 koronáért különkint. Ne kívánkozzon azért kabátos ember a vidékre, a kukoricakenyérnél egyebet nem talál.

Nikolajevits Miklós nagyherceg magyarországi vadászlátogatásai alkalmával Pallavicini Sándor örgróf mindszent-algyőri birtokán Hefner Jakab nyug. csendőrormesternek, aki biztonsága felett örködött, koronás arany briliáns gyűrűt ajándékozott. Ezt az értékes gyűrűt Hefner ormester az Augusztá-alapnak adományozta.

Állatvásár. A soproni marhavásártéren 1915. évi május 14-én felhajtattott:

Drb	Eladási ár kilogrammonként	
	gyengébb min.	jobb min.
— Magyar-fajta ökör	0-00	0-00
105 Tarkaökör, hizott	2-40	2-80
18 Bika	2-—	2-60
233 Kalbásznak való marha	1-65	1-80
66 Fejőstehenek drb-ként	360-—	1450
44 Borjúk	2-40	2-70
Sertés:		
558 Hizott disznó	2-60	3-—
471 Süldő	2-20	2-60
671 Hizlaló disznó	40-—	150-—
66 Malacok	18-—	22-—
— Kecské		

Ausztriába 41 darab szarvasmarhát szállítottak el, 6 vevő által.

Ha önnek nyomtatványra, üzleti könyvre vagy könyvkötő-munkára van szüksége: forduljon teljes bizalommal

PIRI ÉS SZÉKELY

KÖNYVNYOMDA, KÖNYVKÖTÉSZET ÉS VONALZÓ-INTÉZET

céghez, ahol jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett a legmesszebbmenő igényeket is kielégítik.

Különösen felhívják a lelkészi hivatalok, pénzügyintézetek, szövetkezetek és vállalatok figyelmét üzleti könyveikre, amelyek használat alkalmával teljesen kifeküsznek, úgy hogy az irás bennük a legkényelmesebben eszközölhető. Mindennemű könyvkötő-munkák a legcsinosabb kivitelben készíttetnek.

Sopron, Ferenc József-tér 5. (a városház mellett.)